

4. Zabıt Cerideleri

Osmanlı Dönemi Meclis Tutanaklarına Erişim Sistemi

4 Kânunuevvel 1324 Perşembe (17 Aralık 1908) ile 5 Nisan 1336 (1920) tarihleri arası 24. inikata kadar olan dönemi kapsayan MECLİS-İ AYAN ve MECLİS-İ MEBUSAN' dan oluşan Osmanlı Meclisleri yer almaktadır.

“anahtar kelime, seçim bölgesi, milletvekili adı, konu, meclis adı, yasama dönemi, yasama yılı, tarih aralığı” gibi unsurlar bazında yapılacak tüm sorgulamalar sonucunda basılı orijinal sayfa görüntülerine pdf formatında erişilebilmektedir”.

(Kaynak: https://www.tbmm.gov.tr/kutuphane/tutanak_sorgu.html-18.09.2019 tarihinde ulaşıldı).

4.1.Ayan Meclisi Zabıt Cerideleri

Meclis-i Ayan, 4. Dönem 1. İçtima

DEVRE : I

İÇTİMA SENESİ : 2

Meclisi Âyan Zabıt Ceridesi

Cilt : 1

Birinci İnıkad

1 Teşrinisani 1325 (1909) Pazar

(1) Birinci devre birinci içtima senesi müzakeratı hafi olup zabıt tutulmamıştır.

MÜNDERECAT (1)

	Sayfa		Sayfa
I. — BEYENAT VE NUTUKLAR	2	III. — EVRAKI VARİDE	3
Nutuklar	2	Tezkireler	3
1. — Reis Sait Paşa Hazretlerinin Meclisi küşat nutku.	2	1. — İran Sefaretinden mevrut tezkire.	3
II. — TAHLİFAT	3	IV. — DİVANI RİYASET İNTİHABI	3
1. — Meclisi Âyan'a yeni tayin buyurulan Sait Halim, Müşir Fuat ve Ferit Paşalarla Şerif Nâsır Bey'in tahlifi.	3	1. — Kâtip İntihabı.	3
		(1) Münderecat tarafımızdan tanzim kılındı. Mustafa N. Ünver	

4.2.Meclis-i Mebusan Zabıt Cerideleri

Meclis-İ Mebusan, 1. Dönem, 1. İçtima, C. 1

DEVRE : I

İÇTİMA SENESİ : I

Meclisi Mebusan Zabıt Ceridesi

Cilt : 1

Birinci İnikat

4 Kânunuevvel 1324 Perşembe

MÜNDERECAT

	Sayfa
I. — BEYANAT VE NUTUKLAR	2
1. — Nutku iftühahî Hazreti Padişahi.	2:3
II. — İNTİHABAT	3
1. — Reisi sin ve Kâtiplerin İntihabı	3:4
2. — Mebusanı kiramın şubelere tefriki	4:6

4.3.TBMM Zabıt Cerideleri

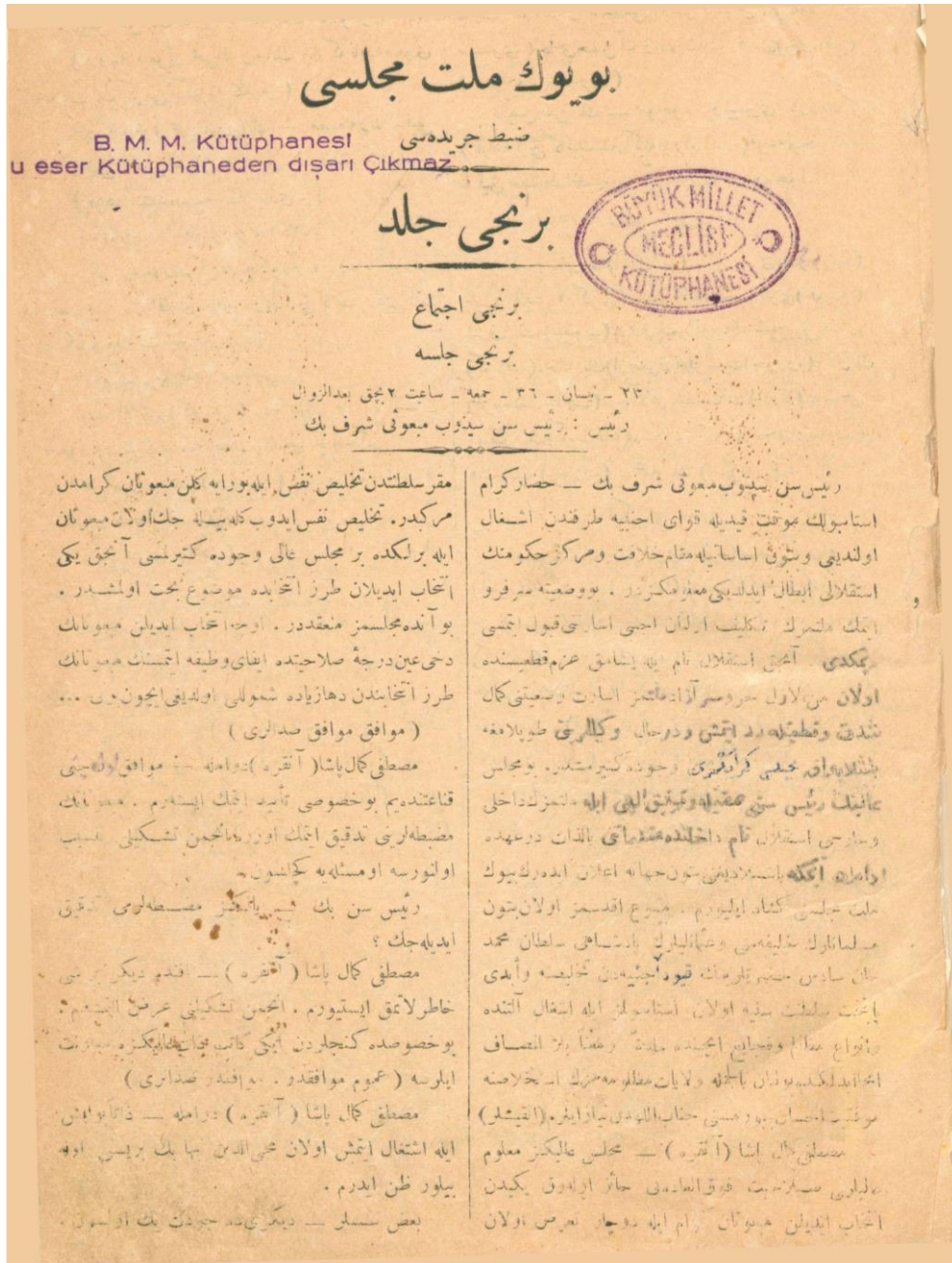
Cumhuriyet Dönemi Meclisleri Genel Kurul Tutanaklarına Erişim Sistemi

TBMM'nin açıldığı 23 Nisan 1920 tarihli ilk toplantıdan bugüne, TBMM, Millet Meclisi, Cumhuriyet Senatosu, Kurucu Meclis, Temsilciler Meclisi, Milli Birlik Komitesi, Milli Güvenlik Konseyi ve Danışma Meclisi'nden meydana gelen Parliamentonun tüm tutanaklarına,

“anahtar kelime, seçim bölgesi, milletvekili adı, konu, meclis adı, yasama dönemi, yasama yılı, tarih aralığı” gibi unsurlar bazında yapılacak tüm sorgulamalar sonucunda basılı orijinal sayfa görüntülerine pdf formatında erişilebilmektedir.

(Kaynak: https://www.tbmm.gov.tr/kutuphane/tutanak_sorgu.html-18.09.2019 tarihinde ulaşıldı).

Türkiye Büyük Millet Meclisi, 1. Dönem, 1. Yasama Yılı, [1. Birleşim](#)

4.4. TBB Gizli Celse Zabıtları

Zabıt Cerideleri Osmanlı ve Cumhuriyet dönemleri olarak ayrılmaktadır. Ayrıca açık ve gizli celse şeklinde de tasnif edilebilir. Meclisin açıldığı günden bugüne değin Mecliste gerçekleştirilen tüm yasama faaliyetlerini içerir. Türkiye Cumhuriyeti Tarihi'nin en önemli kaynaklarından olan bu ceridelerin gizli yapılanlarından bir kısmı ki 4 cilt olarak Türk Abecesi'ne aktarılarak Ankara'da 1980 yılında yayınlandı. Daha sonra İş Bankası 1985 yılında bastı. *Birinci Cilt* 24 Nisan 1920-21 Şubat 1921 yıllarını, *İkinci Cilt* Mart 1921-Şubat 1922, *Üçüncü Cilt* Mart 1922-Şubat 1923 ve *Dördüncü Cilt* Mart 1923-Şubat 1934 yıllarını içerir.

DEVRE : 1

İÇTİMA : 1

T. B. M. M.

Gizli Celse Zabıtları

—•—
24 Nisan 1336 (1920)

—•—
Münderecat

1. — BEYANAT 2
1. — Mustafa Kemal Paşa Hazretlerinin ahvali dahiliye hakkında beyanati 2:10

—•—
Cilt : 1

2 nci in'ikat - 4 ncü celse
—•—

5. Başbakanlık Mevzuat Külliyyatı

“Başbakanlık Mevzuat Külliyyatı ve Kullanımı:

Başbakanlık Mevzuat Külliyyatı 1987 yılında yayımlanmış olup 5 ayrı külliyyattan meydana gelmektedir.

A-Yürürlükteki Kanunlar Külliyyatı ve Fihristi: Bu külliyyat, biri “Fihrist” olmak üzere yedi cilttir.

Fihrist cildi;

a) Osmanlı Mevzuatından halen yürürlükte bulunan kanunlar ve bu kuvvetteki nizamnamelerin Fihristi,

b) 12/2/1924 tarihinde çıkan I sayılı Ağnam Resmî Kanunundan başlayıp bu güne kadar çıkan tüm kanunların “Nümerik Fihristi”,

c) Alfabetik Fihrist

olarak üç ayrı bölümden oluşmaktadır.

Nümerik Fihrist kendi içinde “23/4/1920-27/5/1960”, “27/5/1960-25/10/1961”, “25/10/1961- bugüne kadar” çıkan kanunlar şeklinde bölümlere ayrılmıştır. Bir başka deyişle, üçüncü, dördüncü, beşinci tertip kanunlar aralarına kapak konulmak suretiyle belirgin hale getirilmişlerdir.

Fihristte yürürlükte olan kanunlar siyah puntolar ile yazılmış ve külliyyatta yayımlandıkları cilt ve sayfa numaraları karşılarında gösterilmiştir. Yine yürürlükte olup ana kanunlarda değişiklik yapan veya ek hüküm getiren kanunlar siyah punto ile yazılmış ve külliyyatta işlendikleri ana kanunun cilt ve sayfa numaraları karşılarında gösterilmiştir. Yürürlükte olmayan kanunların karşılarında hangi kanunla kaldırıldığı ya da hangi Anayasa Mahkemesi kararı ile iptal edildiği, yayımlandığı Resmî Gazete belirtilerek yazılmış bulunmaktadır. Külliyyatlarda yayımlanmayan kanunların nitelikleri hakkında (bütçe, özel, af gibi) karşılarında açıklama yapılmıştır.

Alfabetik Fihrist; Yürürlükteki Kanunların, kanun başlıklarının ilk kelimelerinin baş harfi esas alınmak, ilk kelimeleri siyah ve büyük puntolarla yazılmak suretiyle düzenlenmiştir.

Ayrıca kamuoyunda bazı kanunların adlarının içinde geçen deyimlerle ya da işledikleri konularla tanınması nedeniyle, bu kanunlar, yaygın olan isimlerinin ilk kelimesinin baş harfine göre ve siyah punto büyük harf ile belirtilmek ve kanunun orijinal adı parantez içinde yazılmak suretiyle alfabetik fihristte yer almaktadırlar.

Yürürlükteki Kanunlar Külliyyatının diğer altı cildine; bütçe kanunları, anlaşmalar, özel kanunlar, genel af kanunları, Cumhurbaşkanlığından TBMM’ne iade edilen (veto) kanunlar dışında kalan ve halen yürürlükte olan kanunlar alınmışlardır.

Ayrıca Osmanlı Mevzuatı içerisinde yer alan ve günümüzde de yürürlükte olan kanunlara birinci cildin başında ayrı bir bölüm halinde yer verilmiş bulunmaktadır.

Yürürlükteki Kanunlar Külliyyatından Yararlanma Şekli:

a) Tarih ve sayısı bilinen kanun; Fihristin nümerik kısmından aranmak suretiyle yürürlükte olup olmadığı, yürürlükte ise hangi cilt ve sayfada yer aldığı bulunur.

b) Yalnız tarihi bilinen kanun; nümerik fihristin ilgili döneme ait bölümünden tarama yapmak suretiyle bulunur.

c) Yalnız sayısı bilinen kanun; her üç döneme ait bölümde bu sayının mevcut olup olmadığına bakılıp aranan konu ile ilgili cilt sayısı ve kanun sayısı tespit edilir.

d) Yalnız adı bilinen kanun; alfabetik fihristten bulunabilir.

e) Günlük dilde konuşulan ismi bilinen kanun da, bu isimle alfabetik fihristte aranabilecektir.

C- Yürürlükteki Bazı Kanunların Mülga Hükümleri Külliyatı ve Fihristi:

Yürürlükten kaldırılmış olan Kanunların da yürürlükte buldukları zamanlarda vuku bulan olaylar ve işlemler için her zaman uygulanacağı düşünülerek “Yürürlükteki Kanunlar Külliyatı”nda yer alan bazı kanunların mülga hükümleri bu külliyat içinde iki cilt halinde derlenmiş olup, Külliyat, föy-volant sistemiyle yayımlandığından ve bundan sonra yürürlükten kaldırılacak veya değiştirilecek olan hükümler de ilave edilmek üzere abonelere ek olarak gönderileceğinden bu uygulamayı kolaylaştıracak bir sistem geliştirilmiştir:

a) Asıl kanunun hükümlerini değiştiren veya ilga eden kanunlar, nümerik ve tarih sırası ile ve “... tarih ve sayılı kanunla yürürlükten kaldırılmış veya değiştirilmiş hükümlerin metinleri” başlığı altına alınmışlardır.

b) Bunların, hangi maddeleri değiştirdiği veya yürürlükten kaldırdığını tesbitte ve aramada kolaylık sağlaması gayesiyle değiştiren kanunun altına parantez içinde madde numaraları topluca yazılmıştır.

c) Değiştirilmiş ve yürürlükten kaldırılmış olan metnin, hangi kanunun hükmü olduğu, madde numarasının karşısında şerh verilerek belirtilmiştir.

Ayrıca, her kanunun sonuna, ek ve değişiklik getiren kanunların yürürlüğe giriş tarihlerini gösteren bir liste ilave edilmiştir.

Aranan kanunun kolayca bulunması bakımından Külliyata bir genel nümerik fihrist; bir ek ve değişiklik getiren kanunları kapsayan ayrıntılı nümerik fihrist, bir de alfabetik fihrist konulmuştur.

Ayrıca “Yürürlükteki Kanunlar Külliyatı”nda yer alan kanunların başlığı altındaki klişelerde; mülga hükümler külliyatında yer alıp almadığının bilinmesi bakımından “Mülga Hükümler Külliyatı”nın cilt ve sayfa numaraları gösterilmiş bulunmaktadır.

Yürürlükteki Bazı Kanunların Mülga Hükümleri Külliyatından Yararlanma Şekilleri:

Bu Külliyattan yararlanabilmek için aşağıdaki yolun izlenmesi gerekecektir.

-Üzerinde çalışılan yürürlükteki kanunlar külliyatından, aranan kanunun mülga hükümler külliyatında yer alıp almadığı, cilt ve sayfaları tespit edilebilecektir.

-Kanunun sayısı biliniyorsa “Mülga Hükümler Külliyatı”nın nümerik fihristinden,

-Sadece adı biliniyorsa alfabetik fihristinden yararlanarak istenen ana kanun bulunabilecektir.

-Ana kanunun bulunduğu cilt ve sayfanın tesbitinden sonra da, kendi içerisindeki bölüm başlıklarından yararlanarak aranılan eski hükme ulaşılabilecektir.

E- Kanun Hükümünde Kararnameler Külliyatı ve Fihristi:

Bu Külliyatta; Anayasa'nın 91 inci maddesine göre ve yetki kanunlarına dayanılarak Bakanlar Kurulunca çıkarılan KHK'lerden yürürlükte olanları derlenmiş bulunmaktadır.

Külliyatın başında yayımlanan ve 1 numaralı KHK'den başlamak suretiyle numara esasından hareketle bugüne kadar çıkan KHK'leri içine alan fihristte; KHK'nin yürürlükte olup olmadığı, yürürlükte ise ve müstakil olarak çıkmışsa KHK külliyatında yayımlandığı sayfa, tali nitelikte bir KHK ise işlendiği kanunun ilgili cilt ve sayfası yazılmaktadır. Yürürlükte değil ise ya da kanunlaşmışsa bu durumları da açıkça belirtilmektedir.

Alfabetik Fihrist ise, KHK'ler Külliyatında metni yayınlanan KHK başlıkları esas alınmak ve ilk kelimeleri siyah puntolarla yazılmak suretiyle düzenlenmiştir.

Ayrıca kamuoyunda bazı KHK'ler adlarının içinde geçen deyimlerle ya da işledikleri konularla tanındıklarından bu KHK'ler yaygın olan isimlerinin ilk kelimesinin baş harfine göre veya siyah punto büyük harf ile belirtilmekte ve KHK'lerin orijinal adı parantez içine yazılmak suretiyle, alfabetik fihristte yer almaktadırlar.

F-Kanun Hükümünde Kararnameler Külliyatından Yararlanma Şekilleri:

Bu Külliyyatta aranmakta olan KHK'nin;

-Yalnız sayısı biliniyor ise, cildin başındaki fihristten sayı sırası içerisinde bulunabilecektir. Burada, "Durum" kısmında yapılan açıklamaya göre de metne ulaşılacaktır.

-Yalnız orijinal adı ya da tanındığı kısa adı biliniyorsa, Alfabetik Fihristten yararlanılması gerekecektir.

-Yalnız tarihi bilindiği takdirde nümerik fihristten tarama yolu ile bulunması mümkündür.

G- Yürürlükteki Tüzükler Külliyyatı ve Fihristi:

Bu külliyyat halen yürürlükte bulunan Tüzükleri kapsamakta olup üç cilt halinde yayımlanmıştır.

Külliyyatın ilk cildinin başında üç ayrı şekilde düzenlenen fihrist kısmı yer almaktadır.

Bunlar:

-Tüzüğün dayanağını teşkil eden kanunlara göre nümerik Fihrist,

-Tüzüğü yürürlüğe koyan kararname numarasına göre Fihrist,

-Alfabetik Fihrist.

H-Yürürlükteki Tüzükler Külliyyatından Yararlanma Şekilleri:

Bu külliyyatta aranmakta olan tüzüğün;

-Kararname numarası biliniyorsa "Tüzüğü yürürlüğe koyan kararname numarasına göre Fihrist'e,

-Tüzüğün dayanağı olan ya da olabilecek kanun biliniyorsa "Tüzüğün dayanağını teşkil eden kanunlara göre nümerik Fihrist'e,

Bakarak tüzüğün yer aldığı cilt ve sayfa numarası bulunabileceklerdir.

I-Bakanlar Kurulu Kararı ile Yürürlüğe Konulan Yönetmelikler Külliyyatı ve Fihristi:

Bu külliyyat sadece Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulmuş olan ve halen yürürlükte bulunan yönetmelikleri içermekte olup iki cilt halinde yayımlanmıştır.

Külliyyatın ilk cildinin başında üç ayrı şekilde düzenlenen fihrist kısmı yer almaktadır:

-Yönetmeliğin dayanağını teşkil eden kanunlara göre nümerik fihrist,

-Yönetmeliği yürürlüğe koyan kararname numarasına göre fihrist,

-Alfabetik Fihrist.

İ- Bakanlar Kurulu Kararı ile Yürürlüğe konulan Yönetmelikler Külliyyatından Yararlanma Şekilleri:

Bu Külliyyatta aranan yönetmeliğin;

-Kararname numarası biliniyorsa "Yönetmeliği yürürlüğe koyan kararname numarasına göre Fihrist'e,

-Yönetmeliğin dayanağı olan ya da olabilecek kanun biliniyorsa, "Yönetmeliğin dayanağını teşkil eden kanunlara göre Nümerik Fihrist'e,

-Yönetmeliğin adı biliniyorsa "Alfabetik Fihrist'e,

Bakarak yönetmeliğin cilt ve sayfa numaraları bulunabilecektir."

(Kaynak: <https://www.mevzuat.gov.tr/MArastirmaKlavuzu.aspx>).

7. Ayın Tarihi

18 Eylül 1342 tarihli Ayın Tarihi

ایلول

آئیلیم دؤم ناینجی

جلد : ۶

نومرو : ۱۸

رئیس جمهور حضرتلارینک یاز سیاحتلاری

فائیزمک شوئماسی	باویبرامبریت دولتی
و	قانونه اساسی
موقع اقتداره صعودی.	بالقائلمرده موازنه قوا.
فرانسز آفریقاسی	موسیو (غرابسکی) ننگ
فرانسیه آغیر بر بؤکده .	مالی اصلاحاتی .

عزیرانه اختیلاوندنه بری یونانستانه

مرآلای (لاوره نس) ایدر عربستانده عنواللی نفر قومن

۱

مطبعات مدیریت عمومی

۱۳۴۱

بهای : ۲۰ غروشدر